JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI
KÖZGYŰLÉS ELNÖKE

Tájékoztató
a vármegyei közgyűlésnek
a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács tevékenységéről

A területi monitoring rendszerről szóló 37/2010. (II. 26.) Korm. rendelet szerint a területileg érintett térségi fejlesztési tanács beszámolót készít a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium részére, amelyet – mint a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács elnöke – terjesztek a Vármegyei Közgyűlés elé.

Kérem a tájékoztató megtárgyalását és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés
...../2024. (IV.12.) számú határozata
a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács tevékenységéről szóló tájékoztató elfogadásáról

A vármegyei közgyűlés a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács tevékenységéről szóló tájékoztatót a melléklet szerint tudomásul veszi.

Erről:

1.) Hubai Imre, a vármegyei közgyűlés elnöke
2.) Rentzné dr. Bezdán Edit vármegyei címzetes főjegyző
3.) Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium

értesülnek.

S z o l n o k, 2024. április 4.

Hubai Imre

Készítette: .....
Páldi Tamás
irodavezető

A határozat-tervezet törvényes:

.....
Rentzné dr. Bezdán Edit
vármegyei címzetes főjegyző

Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács területfejlesztési és területrendezési tevékenysége 2023

Készült:
Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium részére

Szolnok, 2024. március 27.

TARTALOMJEGYZÉK

I. TISZA-TÓ TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS POZICIONÁLÁSA 3

II. A TISZA-TÓ TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS TERÜLETFEJLESZTÉSI FELADATAI 5

1. HATÁLYOS TERÜLETFEJLESZTÉSI TERVDOKUMENTUMOK 5
2. TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM (TOP, TOP-PLUSZ) MEGVALÓSÍTÁSA 5
3. A TISZA-TÓ TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS TERÜLETFEJLESZTÉSI KOORDINÁCIÓS FELADATAI, SAJÁT PROJEKTJEI 6
4. A TISZA-TÓ KIEMELT TÉRSÉGGÉ NYILVÁNÍTÁSI FOLYAMATA 6
5. A TISZA-TÓ PROGRAM ELŐREHALADÁSA 7

III. A TISZA-TÓ FEJLESZTÉSI TANÁCS TERÜLETRENDEZÉSI TEVÉKENYSÉGE 8

I. Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács pozicionálása

Az elmúlt évtized változásai nyomán a Fejlesztési Tanács röviden az alábbiak szerint mutatható be:

POZICIONÁLÁS

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanácsot **2003.** évben (1/2003. (IV.24.) TTFT határozat) az alábbi alapítók hozták létre a **komplex regionális gazdaságfejlesztési** projektek támogatása céljából:

- Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács (Debrecen),
- Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács (Miskolc),
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területfejlesztési Tanács (Miskolc),
- Hajdú-Bihar Megyei Területfejlesztési Tanács (Debrecen),
- Heves Megyei Területfejlesztési Tanács (Eger),
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Tanács (Szolnok).

Az alapítók jogutódja a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló – módosított – 1996. évi XXI. törvény (Tftv.) 28.§-a értelmében **2012. január 01.** napjától:

- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat (Miskolc),
- Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat (Debrecen),
- Heves Megyei Önkormányzat (Eger),
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat (Szolnok).

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács 2012. október 29-ei alapító okirata módosításával elfogadta a térség újbóli lehatárolását. Ennek megfelelően a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács 43 település megyénkénti szintű lehatárolása az alábbi:

Borsod-Abaúj-Zemplén megye (7 település):
Mezőkövesdi járás: Borsodivánka, Négyes, Tiszabábolna, Tiszavalk
Mezőcsáti járás: Ároktő, Mezőcsát, Tiszadorogma
Hajdú-Bihar Megye (6 település):
Balmazújvárosi járás: Egyek, Tiszacsege, Hortobágy, Újszentmargita
Hajdúnánási járás: Folyás, Polgár
Heves Megye (10 település):
Hevesi járás: Heves, Kisköre, Kömlő, Pély, Tarnaszentmiklós, Tenk, Tiszanána
Füzesabonyi járás: Poroszló, Sarud, Újlőrincfalva
Jász-Nagykun-Szolnok Megye (20 település)
Karcagi járás: Berekfürdő, Karcag, Kunmadaras
Kunhegyesi járás: Abádszalók, Kunhegyes, Tiszabura, Tiszabő, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora
Szolnoki járás: Kőtelek, Nagykörű, Tiszasüly
Tiszafüredi járás: Nagyiván, Tiszaderzs, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős,

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke a Tanács elnöki teendőit a Heves Megyei Közgyűlés elnökétől vette át. A Tanács titkársági és munkaszervezeti feladatainak ellátása pedig **2015. január 01.** fordulónappal a Heves Megyei Önkormányzati Hivataltól átkerült a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatalhoz, a Tanács 6/2014. (XII.18.) számú határozata alapján.

A 43 településre kiterjedő működési terület 3280,52 km^2 kiterjedésű, 119.747-en lakják és a négy megyéből 10 járást érint részben vagy egészben.

A Tisza-tó térség négy megye határánál, az Alföld és az Északi-középhegység találkozásánál helyezkedik el. Fekvéséből adódóan a táj nagyon változatos, itt az alföldi, dombvidéki, és ártéri jellegű tájrészletek egyaránt megtalálhatóak. A térség vázát a Tisza-folyó, ill. a Tisza-tó alkotja, melyre szerveződik a térség. A Tisza-folyóra, mint meghatározó térszerkezeti elemre fűződnek fel a Hortobágy és a Borsodi Mezőség országos jelentőségű ökológiai rendszerei, amelyek északi irányban a középhegység táji adottságaival, élővilágával, délen pedig a Nagykunság mozaikos tájszerkezetével sajátságos ökológiai rendszert alkotnak.

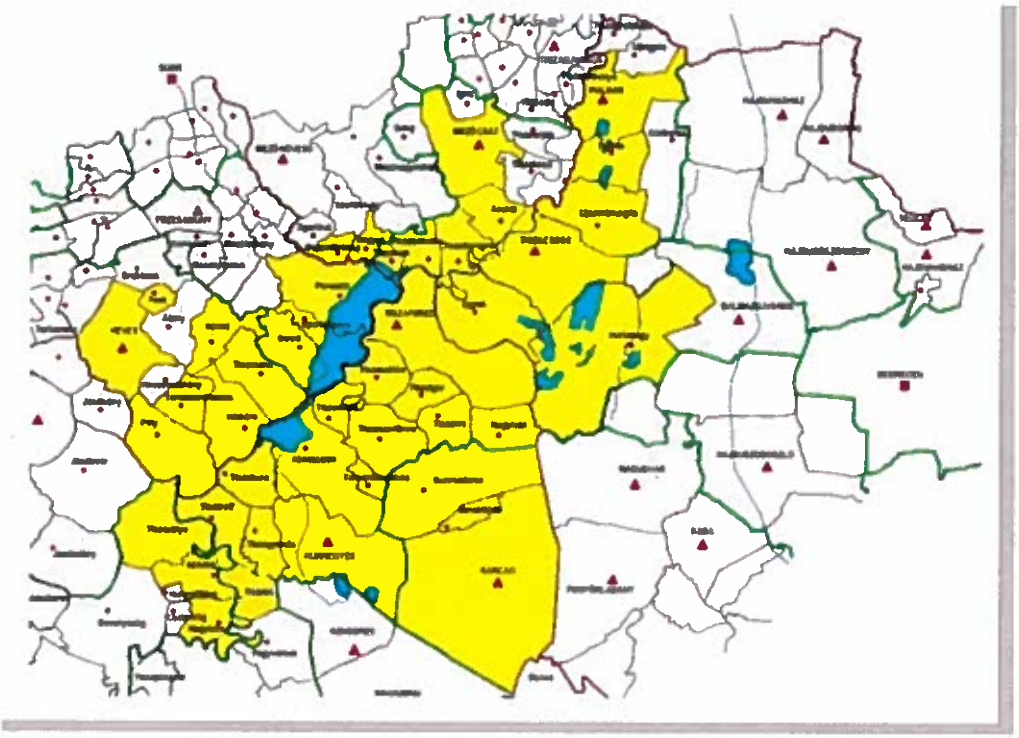

A térség területi lehatárolása (Forrás: saját dokumentum)

A terület településeinek kapcsolati rendszereit nagymértékben meghatározza a Tisza-tó, mint térségszervező elem. Maga a tó a térszerkezetben rövid múltra tekint vissza. A tó létrejötte által generált adottságok új folyamatokat indítottak el a településrendszerben.

14 települést, köztük a helyi vonzásközpontokat érint világörökségi helyszín, ez a települések harmada, az összes területe fele érintett világörökségi szempontból. A Világörökségi helyszínt a Hortobágyi Nemzeti Park Tisza-tó térségét érintő védett területei alkotják, a Puszta kategóriában.

A működési területen 9 város – ebből 5 járási székhely található (Mezőcsát, Heves, Kunhegyes, Karcag, Tiszafüred), továbbá 2 nagyközség és 32 község található meg.

II. A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács területfejlesztési feladatai

1. Hatályos területfejlesztési tervdokumentumok

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács döntött az alábbi területfejlesztési tervdokumentumok elfogadásáról:

- **Tisza-tó Térségfejlesztési Koncepció 2014-2020** (2013) – teljes tervezés
  (készítette: Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács)

- **Tisza-tavi Kódex**
  (készítette: Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács)

- **Tisza-tó Térségi Aktív Turisztikai Stratégia (2023)**
  (készítette: AOFK)

A területi illetékes vármegyei önkormányzatok minden megyében elkészítették a **Megyei Integrált Területi Program 2014-2020 (ITP)** – Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) megyékre továbbá 2021-ben a már Vármegyei Integrált Területi Program 2021-2027 (ITP) - Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_Plusz) dedikált kerete felhasználásának tervét (jelen pillanatban 2.0 verzió).

2. Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP, TOP-Plusz) megvalósítása

A **TOP** megyékre dedikált forráskerete **felhasználásának megalapozása, irányítása,** az elvárt **számszerűsített eredmények biztosításának** meghatározása két irányból történt:

- A megye társadalmi-gazdasági-környezeti állapotának teljes körű értékelése nyomán fogalmazódtak meg a 2030-ig szóló célkitűzések – ezeket tartalmazzák a vármegyei **területfejlesztési koncepciók**. Megtörténtek a fejlesztési elképzelések természetes és mesterséges környezetben való megvalósíthatóságának szabályozásai a vármegyei **területrendezési tervek**ben. Ezt követően elkészültek a vármegyei **területfejlesztési programok**, amely már a konkrét fejlesztési irányokat és projekteket tartalmazta az elképzelések költségbecslésével.

- A másik irány a települések és a közszféra konkrét projektjeinek számbavétele volt a kialakuló Európai Uniós és hazai támogatási keretfeltételek között. Ez a **projektgyűjtés, projektgenerálás** által történt.

A két folyamat a vármegyei **integrált területi programok (ITP)** megalkotásával kapcsolódott össze és zárult le.

A támogatási felhívások országosan egységesen jelentek meg ugyan, de a pályázók felé megfogalmazott elvárásokat a vármegyénként eltérő területspecifikus mellékletek (TSM) tartalmazzák. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyében ezek az elvárt számszerű eredményekhez, a belső területi kiegyenlítődéshez, a gazdasági növekedéshez és a munkahelyteremtéshez való hozzájárulás.

3. A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács területfejlesztési koordinációs feladatai, saját projektjei

A Tanács **szakmai** munkaszervezeti feladatainak ellátását a Tanács és a tagok tulajdonában álló **Tisza-tó Fejlesztési Kft.** és a mindenkori adminisztratív munkaszervezeti feladatokat ellátó Vármegyei Önkormányzati Hivatalt látja el, ez jelenleg a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzati Hivatal. A Tisza-tó Fejlesztési Kft. tulajdonosi hátterét 25-25 %-ban Heves Vármegye és Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Önkormányzata, 50 %-ban pedig a Tisza-tó Fejlesztési Tanács adja.

A Tisza-tó környéki települések arculatát, de településközi kapcsolatainak intenzitását és alapvetően a térség település szerkezetét is egyre inkább meghatározza a fejlődő turizmus, így a fejlesztési irányok is erre pozícionáltak.

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács a 2023. évben 5 alkalommal ülésezett. Ezek közül legfontosabb volt a „Tisza-tó Projekt" című fejlesztési forráshoz kapcsolódó dokumentumok és támogatási döntések elfogadása volt.

A Fejlesztési Kft. jelentős mértékű beruházást hajtott végre az **ÉAOP-2.1.1/E-12-k2 kódszámú**, a „Tisza-tó és Hortobágy közötti kerékpárút kiépítése, komplex kerékpáros turisztikai fejlesztés megvalósítása, a Tisza-tó kerékpáros körgyűrű Észak-Alföldi szakaszának megvalósítása" című projekt sikeres végrehajtásával – a **projekt monitoring zárása megtörtént.**

A Tisza-tó szempontjából jelentős előrelépést jelentett a Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy és Tisza-tó kiemelt turisztikai fejlesztési térség meghatározásáról és a térségben megvalósítandó egyes beruházásokról szóló 1522/2017. (VIII.14.) Korm. határozat.

A stratégiai és operatív teendők mellett a Fejlesztési Tanács minden évben a társult Vármegyei Önkormányzat Közgyűlését tájékoztatja beszámoló formájában.

4. A Tisza-tó kiemelt térséggé nyilvánítási folyamata

A területfejlesztés hatékony területi irányítása, az okszerű és takarékos területhasználat, valamint a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság megőrzése érdekében, az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióban lefektetett területpolitikával, területhasználati elvekkel és az új területfejlesztési irányokkal összhangban a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács a Tisza-tó kiemelt térségi övezetté válását célozza meg. **A kiemelt térség fogalmát** a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény szabályozza le. A törvényi megfogalmazás: ***az Országgyűlés által meghatározott, egy vagy több vármegyére, illetve a fővárosra, vagy azok meghatározott területére kiterjedő, társadalmi, gazdasági vagy környezeti szempontból együtt kezelendő térség, amely egységes tervezéséhez és fejlesztéséhez országos érdek fűződik.***

A kiemelt térséggé nyilvánítást a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 2013-ban az OTrT véleményezése kapcsán, majd 2020-ban a területileg érintett megyékkel közösen is kezdeményezte. A Tisza-Tó Térség Fejlesztési Tanács 2023. október 26-ai ülésén ismét kezdeményezte a kiemelt térséggé nyilvánítást (mellékelve a határozat és Miniszter Úr felé megküldött levél).

A PM_SZERZ/556/2020. iktatószámú támogatói okirat által eddig fel nem használt forrás lehetőséget nyújt egy a kiemelt térségé nyilvánítás stratégiai háttéranyagának elkészítését mely feltárja a Tanács lehatárolási területének alternatíváját, a fejlesztési célokat és stratégiai irányokat, munkaszervezeti feladatokat.

5. A Tisza-tó Program előrehaladása

A Tisza-tó Térsége Fejlesztési Tanács kérelemmel fordult a Pénzügyminisztériumhoz, a Tisza-tó vízügyi, vízvédelmi, turisztikai és szálláshelyfejlesztési témában korábban beérkezett egyedi projektötletek „pilot" programként történő támogatására.

A Pénzügyminisztérium a beérkezett projektjavaslatokat megvizsgálta és azokról megállapította, hogy illeszkednek a Tisza-tónak a vízminőség- és vízvédelmi, ökológiai fenntarthatóságához kapcsolódó célokhoz, valamint a térség turisztikai vonzerejének és a turisztikai szolgáltatások színvonalának emeléséhez.

A támogatási kérelem befogadásra, majd a Támogatói okirat - 2021. december 27-én -aláírásra került.

A támogatott projektek összköltsége 1.710.501.110 Ft.

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács 2022. március 23-ai ülésén az előzetesen befogadott 17 db projektötletet egyhangúlag támogatta és felkérte a Tanács munkaszervezetét, hogy a program előrehaladásáról időszakosan számoljon be.

A projektgazdák 2022. május 02-án elektronikus úton megkeresésre kerültek, hogy a korábban beküldött projektadatlapok felülvizsgálatát végezzék el. A felülvizsgálat során felmerült igény többletforrásra, azonban erre a forráskeret esetében nincs lehetőség.

A támogatással és a Fejlesztési Tanáccsal kapcsolatos feladat és hatáskör a Miniszterelnökség Területfejlesztési Államtitkárság Területfejlesztési Tervezési és Támogatási Főosztályához került át 2022 májusában.

A támogatási kérelmet benyújtott szervezetek/önkormányzatok felé 2022. június 15-én megküldésre került a felterjesztéshez kapcsolódó és az eljárásrend menetét bemutató tájékoztató levél postai és elektronikus úton.

A Tanács által meghatározott eljárásrendi és biztosítéknyújtási feltételek mellett nem érkezett be megfelelő minőségű és készültségű dokumentáció. A forrás kihelyezéséhez így szükségessé vált a

A Tanács a 2022. november 29-ei ülésén a 17/2022 (XI.29.) számú határozatával elfogadta a program Pénzügyi és Szakmai Eljárásrendjét és egyben jogvesztő határidőt tűzött ki a projekttervek benyújtására. A pályázati programhoz kapcsolódó dokumentumokat elektronikusan is elérhetővé tette a munkaszervezet a http://tiszato.info/palyazatifelhivasok honlapon.

A projektgazdák 2023. december 08-án elektronikus úton megkeresésre kerültek, hogy a korábban beküldött projektterv adatlapok felülvizsgálatát végezzék el a 2023. február 15-ei jogvesztő időpontig. Az elektronikus levéllel egyben megküldésre került szerkeszthető formában az projektterv adatlap és a csatolandó mellékletek.

A jogvesztő határnapig 17 darab támogatási kérelem érkezett meg.

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács munkaszervezete a Tanács 2022. május 25-ei, 2022. november 28-ai, 2023. február 18-ai, 2023. június 14-ei, 2023. október 24-ei és 2023. november 28-ai ülésén írásban számolt be, a 2023. május 17-ei ülésén szóban számolt be a Program előrehaladásáról. A beszámolók minden esetben egyhangúan elfogadásra kerültek.

A Tanács a 2023. 06.20-án Döntés Előkészítő Bizottsági ülést követően 2023. 06.22-én mind a 17 db projektjavaslatot támogatta a rendelkezésre álló forráskereten belül.

A Döntés Előkészítő Bizottság ülésén mind a 17 db támogatási kérelem támogatásra került (TVI-vel egyeztetett Támogatási Szerződés) a rendelkezésre álló forráskereten belül, a támogatási szerződések megkötésre kerültek.

A Tanács a 17 db támogatási szerződésből mind a 17 esetében az előleg kiutalásáról is intézkedett 2023. év végére.

A nyertes projektek két vármegyét (Heves, Jász-Nagykun-Szolnok) érintenek, kedvezményezettként négy járást (Hevesi, Kunhegyesi, Tiszafüredi, Karcagi), megvalósítási helyszínként öt járást (Hevesi, Füzesabonyi, Kunhegyesi, Tiszafüredi, Karcagi). Ezen járások közül kettő komplex programmal fejlesztendő járás (Heves, Kunhegyesi).

III. A Tisza-tó Fejlesztési Tanács területrendezési tevékenysége

A korábban három önálló törvényben szereplő Országos Területrendezési Terv, a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve és a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve módosítása, illetve egy törvénybe egyesítése 2017-ben kezdődött el.

A megyei területrendezési tervek módosításának véleményezése a vonatkozó jogszabálynak megfelelően a 4TR internetes felületen történik. A folyamatban szerepet kapott a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács is, a működési területét érintő megyék tervdokumentumainak véleményezési lehetőségével.

Szolnok, 2024. március 27.

Hutai Imre
Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács Elnöke

Melléklet:

TISZA-TÓ TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS
5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2., E-mail: [redacted]

VMÖH/192-1/2023.

Tárgy: a Tisza-tó kiemelt térséggé nyilvánításának kezdeményezése
Mell: határozat-kivonat

dr. Navracsics Tibor Úr
területfejlesztési miniszter

Budapest

Tisztelt Miniszter Úr!

A Területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. tv. (továbbiakban: Tftv.) 5. §-a szerint a kiemelt térség: egy vagy több vármegyére, vagy azok meghatározott területére kiterjedő, társadalmi, gazdasági vagy környezeti szempontból együtt kezelendő területi egység, amely egységes tervezéséhez és fejlesztéséhez országos érdekek fűződnek. A Tftv. 6. §-a alapján a kiemelt térségek körét az Országgyűlés fogadja el.

A fentiek alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés már 2013-ban - az OTrT véleményezése kapcsán - kezdeményezte a Tisza-tó kiemelt térséggé nyilvánítást, majd az érintett megyékkel közösen 2020-ban is kezdeményezte a térség kiemelt térséggé történő minősítését.

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács elnökeként tájékoztatom arról, hogy a Tanács 2023. október 26-i ülésén ismét kezdeményezte a Tisza-tó kiemelt térséggé nyilvánítását.

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács, valamint az érintett vármegyék képviseletében kérem, hogy támogassa kezdeményezésünket.

Szolnok, 2023. december 8.

Üdvözlettel:

TISZA-TÓ TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS

Hubai Imre

TISZA-TÓ TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS
5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2., E-mail elnok@inszm.hu

Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács
24/2023.(X.26.)
a Tisza-tó térsége kiemelt térséggé történő minősítésének kezdeményezésére

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács kezdeményezi a Tisza-tó térsége kiemelt térséggé nyilvánítását. Felkéri az érintett vármegyei közgyülések elnökeit, hogy a vármegyei közgyülések döntéseivel segítsék az együttes fellépést e cél elérésének érdekében.

TISZA-TÓ TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS

Hubai Imre
a TTFT elnöke